

СУЧАСНИЙ СТАН БОРОШНОМЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ВІННИЧЧИНИ НА ШЛЯХУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Стасенко Д. В., аспірантка
Вінницький національний аграрний університет

Борошномельна промисловість є важливим соціально-орієнтованим суб'єктом системи економічних відносин і активним учасником формування харчового ринку. Ефективна діяльність підприємств цієї галузі визначає їх положення на ринку, економічну і соціальну стабільність суспільства та продовольчу безпеку держави.

Важливою складовою частиною економічної безпеки є харчова безпека, тобто здатність держави забезпечити своїм громадянам гідне життя в основному за рахунок власних продовольчих ресурсів.

Переробка зернових — це складний механізм відносин між покупцями та продавцями. Його характеризують чотири основні змінні: попит, пропозиція, ціна та конкуренція [1].

Незважаючи на урожай зернових, переробники відчують труднощі з придбанням необхідних обсягів зерна. Основними причинами є:

- проблема якості зернової продукції, яка впливає на внутрішнє споживання;

- ціна, що знижує конкурентоспроможність українського борошна.

Особливість борошномельної промисловості полягає в концентрації виробничих потужностей на великих підприємствах і, одночасно, наявності великої кількості малих підприємств різних форм власності.

Вітчизняне виробництво пшеничного борошна повністю забезпечує внутрішні потреби ринку. Реально існують проблеми зі зниженням купівельної спроможності внаслідок інфляції, нестачі оборотних коштів для закупівлі сировини, падіння рівня прибутковості переробних підприємств та збитковості сільського господарства. Поширення цінової диспропорції між харчовою промисловістю та сільським господарством негативно вплинули і на розвиток борошномельної промисловості [2].

Відсутність можливості для суттєвого поліпшення якості продукції зумовлює необхідність пошуку шляхів диференціації борошна, основні напрями яких можна визначити нині. Обсяг продукції борошномельної галузі забезпечує потреби населення, але асортимент, який обмежений кількома десятками сортів борошна, практично не змінився. Відсутні зернопродукти підвищеної поживної та біологічної цінності зі споживчими властивостями, які сприяють поліпшенню харчування людей різного віку та стану здоров'я.

Аналіз тенденцій розвитку ринку хлібопродуктів за кордоном свідчить, що попит на хлібобулочні вироби з пшеничного борошна вищого ґатунку знижується, одночасно збільшується на корисні для здоров'я людини — з борошна грубого помелу. Попит на вироби з спеціальних сортів, з пониженою калорійністю, дієтичні з рисового або гречаного борошна, низьколактозні, з пониженим змістом цукру та інші збільшується.

В якості сировини для виробництва хлібобулочних виробів дієтичного та лікувально-профілактичного борошна є композитивні

борошняні суміші, в тому числі з висівками, зародками зернових культур цілих чи площених, вітамінно-мінеральними компонентами. Причому асортимент такої продукції налічує сотні найменувань.

На Вінниччині у 30 районах працюють борошномельно-круп'яні підприємства, важливою складовою діяльності яких є переробка зернових (борошно, крупи, макаронні вироби та ін.). Підприємства виробляють борошно: житнє, кукурудзяне, рисове, ячмінне, гречане, вівсяне та з інших зернових культур. Практикується виробництво борошна дрібного і грубого помелу із сушеного гороху, бобових культур, сочевиці, саго, топінамбуру, горіхів.

У структурі реалізації харчової галузі області борошномельно-круп'яній та хлібопекарській промисловості належить по 2,7% загальних обсягів [3]. Переробка зерна та виготовлення хлібобулочних виробів залишаються рентабельними, але рівень прибутковості коливається останнім часом.

Ринок борошномельної промисловості переживає нелегкі часи: високі ціни на зерно, низький попит, висока конкуренція. Конкуренція для борошномельної промисловості переноситься із сфери боротьби за споживача у сферу боротьби за доступ до джерел якісної сировини. Та й асортимент борошномельної продукції не забезпечує наразі потреби населення.

Низький рівень матеріально-технічного забезпечення та невисока якість технологічної дисципліни є основними причинами технологічної відсталості борошномельного виробництва області. Це пояснюється не тільки незадовільною платоспроможністю виробників, а і неконкурентоспроможністю обладнання, малоефективною роботою щодо швидкого освоєння і впровадження нових інноваційних технологій.

Пожвавлення економічної діяльності не можливе без інвестиційних надходжень, а джерелами їх фінансування на Вінниччині в основному є власні кошти та банківські кредити.

Тому зростання обсягів державного субсидування у борошномельну промисловість сприятиме оновленню і розширенню виробництва, модернізації застарілого обладнання, підвищенню кваліфікації персоналу та інших потреб. Це дозволить підприємствам в подальшому суттєво підвищити конкурентоспроможність своєї продукції та збільшувати прибуток.

Література

1. Піндайк Роберт С. Мікроекономіка: пер. з англ. А. Олійник, Р. Скільський. / Р. С Піндайк, Д. Л. Рубенфелд. – К.: Основи, 1996– 646 с.

2. Якимчук Т. В. Стан і перспективи розвитку харчової промисловості України / Т. В. Якимчук // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 4. – С. 162 – 167.

3. Статистичний щорічник Вінниччини за 2014 рік. – Вінниця: Головне управління статистики, 2014.